

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ-КАЗАН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422730, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Коркачык авылы, Клуб ур., 1

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ИСКЕ-КАЗАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

422730, Республика Татарстан, Высокогорский
район,
д.Куркачи, ул. Клубная,4
тел./факс 8(84365) 70-700 e-mail:lkaz.Vsg@tatar.ru

КАРАР
11 ноября 2019 ел

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 99

Биектау муниципаль районы Иске-Казан авыл жирлеге территориясендә хужасыз һәм сукбай хайваннарны тоту һәм карап торуны оештыру Тәртибен раслау түрүнда

“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда”, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, “Хайваннар белән жаваплы эш итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү түрүнда”, 2018 елның 27 декабрендәге 498-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, Иске-Казан авыл жирлеге территориясендә санитария - эпидемиология һәм ветеринария иминлеген тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске-Казан авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы белән эш йөртеп, Биектау муниципаль районы Иске-Казан авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Теркәлгән Биектау муниципаль районы Иске-Казан авыл жирлеге территориясендә хужасыз һәм сукбай хайваннарны тоту һәм карап торуны оештыру Тәртибен расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникацияләр чөлтәрендә <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> веб-адресы һәм “Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында” Интернет мәгълүмат-телекоммуникацияләр чөлтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча урнаштырып бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге каар бастырып чыгарган (халыкка житкереләгән) вакыттан үз көченә керә.

4. Әлеге Каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Иске-Казан авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе

Г.Р.Закирова

1 күшүмтә

Расланган

Биектау муниципаль районы Иске-

Казан авыл жирлеге

Башкарма комитеты карары белөн

11 ноября 2019 ел № 99

Биектау муниципаль районы Иске-Казан авыл жирлеге территориясендә
хужасыз һәм сукбай хайваннарны тоту һәм карап торуны оештыру
ТӘРТИБЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Тәртип “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында”, 1999 елның 30 мартандагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге Тәртип авыл жирлеге территориясенең тиешле санитар торышын тәэммин итүне, халыкның хужасыз хайваннарның начар тәэсиренән куркынычсызлыгын, хужасыз хайваннарның санын җайга салуның гуманлы методларын куллануны регламентлый, авыл жирлеге территориясендә хужасыз хайваннарны тоту, карап тору, йокыга талдыру һәм утильләштерүне оештыруны һәм тәэммин итүне билгели.

1.3. Әлеге Тәртиптә кулланыла торган төп тәшенчәләр һәм аларның билгеләмәләре:

1) хайванның хужасы (алга таба шулай ук - хужа) – милек хокукунда яки башка законлы нигездә хайваны булган физик зат яки юридик зат;

2) хужасыз калган хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек – хужасыз калган хайваннарны тоту, аларны кара тору (шул исәптә дәвалау, вакцинацияләү, стерилизацияләү), аларның элеккеге яшәгән урыннарына кайтару һәм Федераль законнар белән күздә тотылган башка эшчәнлек;

3) ирексез шартларда карап тотыла яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба шулай ук - иректә булмаган кыргый хайваннар) – яшәү мохитеннән алынган (шул исәптән Россия Федерациясе территориясенә чит дәүләтләрдән кертелгән) кыргый хайваннар, әлеге хайваннарның токымнары (шул исәптән гибридлар);

4) йорт хайваннары – хужа-физик зат карамагында вакытлыча яки дайми күзәтчелектә булган хайваннар (карап торылыша тиеш булмаган хайваннар исемлегенә кергән хайваннардан кала), аларны тоту урыннары булып зоопарклар, зообакчалар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океаниумнар тормый;

5) Хайванга карата рәхимсез мәнәсәбәт – хайван белән аның үлеменә китергән яки китерергә, җәрәхәт салырга яки сәламәтлегенә башка зыян китерергә мөмкин булган мәнәсәбәт (хайванның жәфалауны кретеп, шул исәптән ач тоту, су бирмәү, кыйнаулар, башка гамәлләр), әлеге федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә хайваннарны карап тоту таләпләрен бозу (шул исәптән хужаның хайванны караудан баш тартуы), хайванның сәламәтлегенә зыян китерү, яисә хайванның хужасы тарафыннан аның тормышы һәм сәламәтлегенә куркыныч янаган вакытта мөмкинлек булып та булышмавы;

6) хужасыз калган хайван – хужасы булмаган яки хажасы билгеле булмаган хайван;

7) хайванны мәдәни-күңел ачу максатларында файдалану – мәдәният, ял итү һәм күңел ачу эшчәнлеген тормышка ашырганда хайваннарны куллану (шул исәптән зоопаркларда, зообакчаларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океаниумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, япорт ярышларында, реклама төшерү процессында, кинематография өсәрләрен булдырган вакытта, фото һәм видео

продукциясе эшләгәндә, телевидениедә, агарту эшчәнлегендә, күрсәту максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәте күрсәту урыннарында);

8) хайванны қарап тоту урыны – тәүлекнең күпчелек вакытында хайван тора торган хайван хужасы тарафыннан кулланыла торган бина, корылма яки территория;

9) хайваннар белән мәгаләмә – хайваннарны қарап тоту, куллану, хужасыз хайваннар белән мәгаләмә буенча эшчәнлекне тормышка ашыру һәм әлеге федераль закон белән күздә тотылган башка эшчәнлек, шулай ук аларның тормышына һәм сәламәтлегенә тәэсир итүче хайваннарга карата башка төрле гамәлләр қылу;

10) потенциаль куркыныч хайваннар – аерым бер токымлы этләр, аларның гибридлары һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә потенциаль куркыныч тудыра торган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте белән расланган потенциаль куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәттә кулланылучы хайваннар – ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәэммин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэммин итү, хәрби, мәһим дәүләт һәм башка махсус объектларны саклау, халыкның тормыш иминлеген тәэммин итүче, транспорт эшен, коммуникацияләрне һәм элемтәне, энергетика объектларын һәм башка объектларны саклау максатларында, һәм Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка максатларда махсус әзерләнгән һәм кулланыла торган хайваннар;

12) ирекsez шартлар – хайваннар өчен махсус жиһазландырылмаган урыннарда ирекле йәри алу мөмкинлеге булмаган һәм хайваннарың тормыш белән тәэммин итүе тулаем кешедән торган ясалма тудырылган яшәү шартлары;

- хужасыз хайваннарны тотуны тәэммин итү – хужасыз хайваннарны тоту, аларны қарап тоту урыннарында тоту, хужаларына таләпләре буенча кайтару, йоклату һәм хайваннарны утильләштерү.

2. Сукбай һәм күзәтүчесез хайваннарны тоту шартлары

2.1. Сукбай этләрне һәм мәчеләрне тоту кеше һәм хайваннар өчен уртак булган авыруларны кисәтү һәм тарату, авыл жиirlеге территориясендә халыкның тәртибен һәм тынычлыгын тәэммин итү максатларында башкарыла.

2.2. Сукбай һәм хужасыз хайваннарны тоту һәм ташу хайваннар белән гуманлы мөнәсәбәт һәм ижтимагый өхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнеп башкарыла. Хужасыз этләрне һәм мәчеләрне тоту сукбай этләрне һәм мәчеләрне, этләрне һәм этләрне тоту вакытында имгәнми торган махсус техник жайлланмаларны йөртү өчен махсус жиһазландырылган транспорт чаралары ярдәмендә башкарыла.

2.3. Тоту телдән һәм язмача гаризалар нигезендә генә башкарыла. Тоту өчен кергән барлык гаризалар, шулай ук бригадаларның урынга чыгуы катый хисап документы булган махсус журналда мәжбүри рәвештә теркәлергә тиеш.

2.4. Барлык сукбай һәм хужасыз хайваннар тотылырга тиеш. Беренче чиратта кешеләргә һәм башка хайваннарга, авыру куркынычы булган, шулай ук түбәндәгә урыннарда булган хайваннар тотылырга тиеш:

мәктәпкәчә балалар учреждениеләре, мәктәпләр территорияләрендә;

сәламәтлек саклау учреждениеләре территорияләрендә;

мәдәният учреждениеләре территорияләрендә;

күпфатирлы торак йортлар территорияләрендә;

халык күпләп су коену урыннары территорияләрендә;

урам-юл чөлтәрендә һәм транспорт һәм (яки) жәяүлеләр хәрәкәте өчен куркыныч тудырган урыннарда;

шәхси торак төзелеше урамнары территорияләрендә

2.5. Подъездларда, подвалларда, биналарда хайваннарны тоту идарә оешмалары хезмәткәрләре яки предприятие, оешма, учреждение вәкилләрен алып бару шарты белән башкарыла.

2.6. Тыела:

хайваннарны яки аларның тормышы һәм сәламәтлеге өчен куркыныч булган техник жайламалар һәм препаратлар кулланып, тоту ысуулары;

хүжасыз хайваннарны тотканда хайваннарны (чыбык элмәкләре, ыргаклар һәм башкалар) җәрәхәтли торган жайламалар куллану;

хүжасыз этләрне һәм мәчеләрне утлы коралдан, гражданнарның үз-үзеңне саклау һәм ашыгыч саклану очрактарыннан тыш атып үтерү;

аларны транспортлаганда һәм вакытлыча тотканда сукбай һәм хүжасыз хайваннар белән рәхимсез мегаләмә;

тотылган хайваннарны үзенә калдырырға, аларны шәхси затларга яки башка оешмаларга сатарға һәм тапшырырға;

милекчеләр рәхсәтеннән яки суд карарыннан башка фатирлардан һәм шәхси йортлардан хайваннарны тартып алу. Йорт хайванын хүжасыннан мәжбүри рәвештә тартып алу, гамәлдәге законнарда каралган очраклардан тыш, рәхсәт ителми;

кибет, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре һәм башкалар янында этләрне тотарға;

биологик калдыкларны ташларға һәм күмәргә.

3. Хүжасыз хайваннарны тотуны оештыру

3.1. Хүжасыз хайваннарны тоту һәм әлеге эшчәнлек төренә лицензиясе булган хайваннар яки физик затлар белән эшләү буенча гамәлдәге законнар һәм әлеге Тәртип нигезендә хүжасыз хайваннарны тоту буенча хезмәт күрсәтүгә муниципаль контракт (шартнамә) нигезендә махсуслаштырылган оешма бригадасы башкара.

3.2. Авыл жирлеке чикләрендә хүжасыз хайваннарны тоту эшен оештыру жирлек администрациясе тарафыннан гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хүжасыз хайваннарны тоту буенча оешма белән килешүләр төзү юлы белән башкарыла.

3.3. Жирлек администрациясе хүжасыз хайваннарны тоту эшчәнлеге буенча бюджет чыгымнарын планлаштыра, контролъдә tota, гамәлдәге законнар нигезендә функцияләр башкара;

3.4. Тотуны оештыру буенча оешма хезмәткәрләргә инструктаж үткәрә һәм аларга, гражданнарга беренче таләп буенча куела торган, хүжасыз этләрне һәм мәчеләрне тоту хокукуна таныклыклар бирә.

3.5. Хүжасыз хайваннарны тоту жирлек администрациясе белән килешенгән график нигезендә башкарыла.

Кеше һәм хайваннар өчен уртак аеруча куркыныч йогышлы авырулар барлыкка килү һәм күпләп тарапу куркынычы булган очракта, хүжасыз йорт хайваннарын тоту турында карап дәүләт ветеринария һәм (яки) дәүләт санитария-эпидемиология хезмәтләре мәгълүматлары нигезендә кичекмәстән кабул ителә.

3.6. Тоту белән шәгыльләнүче оешма 3 тәүлек дәвамында хүжасыз хайваннарны ашату һәм тоту белән шәгыльләнә.

3.7. Хүжалары булырга тиешле билгеләре булган йорт хайваннардан аерым бер урында алты ай дәвамында тотылырга тиеш.

Мондый хайваннарны тоту турында аулаучы оешма, хайван тотылган көннән өч көннән дә соңга калмыйча бу турыда полициягә яки жирлек администрациясенә гариза бирергә бурычлы.

3.8. Хүжасыз хайваннар турында мәгълүмат һәркемгә ачык һәм аңлаешлы булып тора. Кызыксынган барлык гражданнар һәм юридик затлар оешма күрсәткән телефон аша тотылган хайваннар турында кирәkle мәгълүмат алу өчен оешмага мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3.9. Хайванның хүжасы билгеле хайванны тотуга һәм карап тоту буенча

максуслаштырылган оешма чыгымнарын түләргө тиеш.

Чыгымнары каплау максуслаштырылган оешманың исәп-хисап счетына акча күчерү юлы белән башкарыла.

3.10. Йорт хайваннары хужаларының мөрәҗәгате булмаган очракта, соңғылары кызыксынган оешмаларга яки гражданнарга аларның гаризалары нигезендә тапшырылырга мөмкин.

3.11. Хужасына яки кызыксынган оешмаларга, гражданнарга тапшырылмаган тотылган йорт хайваннары агулап үтерелергө тиешле.

3.12. Тотылган йорт хайваннарын тоту вакытыннан алып, 8 сөгатьтән артық вакыт әчендә, максус жиһазландырылган транспорт чараларында тоту тыела.

3.13. Кеше һәм башка хайваннары тешләгән караучысыз хайваннар тотылырга яки иммобилизацияләнергө тиеш.

4. Финанс белән тәэммин иту һәм чараларны үтәү тәртибе

4.1. Жирлек территориясендә хужасыз хайваннарны тотуны оештыру һәм тәэммин иту буенча шартлар тудыру қысаларында башкарыла торган чыгымнар жирле бюджет акчалары хисабына финанслана.

4.2. Жирлек территориясендә хужасыз хайваннарны тоту белән тәэммин иткәндә, эшләр башкару, хезмәтләр курсетү төзелгән контрактлар, шартнамәләр шартлары нигезендә финанслана.

5. Хисаплылык

5.1. Башкаручы башкарылган эшләр турында хисапны муниципаль контракт һәм әлеге Тәртип нигезендә бирә.